

КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНАЛІСТИКА

ЖИВОВА Ю. В.,
старший викладач кафедри
адміністративного та кримінального права
(Дніпровський національний університет
імені Олеся Гончара)

УДК 343.22

DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2020.5.26>

**СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНІ ОЗНАКИ КРИМІНОЛОГІЧНОЇ
ХАРАКТЕРИСТИКИ ОСОБИ, ЯКА ВЧИНЯЄ БАНДИТИЗМ В УКРАЇНІ**

У статті розглядаються деякі аспекти соціально-демографічних характеристик кримінологічних характеристик особи, яка вчинила бандитизм в Україні. Визначено конкретні групи винних у бандитизмі за статтю, віком, рівнем освіти, соціальним статусом, місцем проживання тощо. Знаки були ідентифіковані та дали змогу лягти в основу кримінологічного портрета винного в бандитизмі для застосування проти них запобіжних заходів.

Запобігання бандитизму можливе лише за умови ретельного вивчення особи винного, оскільки він є носієм причин злочину та ключовим елементом механізму злочинної поведінки. Зрозуміло, що для підвищення ефективності запобігання злочинам необхідно визначити основні характеристики та характеристики винних у злочинах у складі банди, а також наявність повної та достовірної інформації про їхні характеристики.

Визнається, що існує тісний зв'язок між системою соціальних цінностей людини, психологічними особливостями людини та злочинною поведінкою, що визначається взаємодією людей, відмінностями їх місця та ролі в конкретних соціальних структурах, в соціальній ситуації. На його думку, особа злочинця характеризується поєднанням соціально-демографічних, моральних, психологічних та кримінально-правових властивостей та якостей. Крім того, деякі соціально-демографічні особливості (стать, соціальний статус) впливають на мотив, характер та спосіб нападу.

Як показало дослідження, порівняно з чоловіками поведінка жінок характеризується значно меншою криміногенністю. Ми виявили, що за останні п'ять років повідомлялося лише про 7 жінок, які підозрювали у вчиненні бандитизму, що становить 3,1 відсотка від загальної кількості винних у бандитизмі. Результати дослідження показали, що бандитизм в основному здійснюють особи зрілого віку 18-28 років, які становлять 33%. Групи віком 29-39 років та 40-54 років, на частку яких припадало 21,6% та 9,3% усіх ідентифікованих винних у бандитизмі, слід визнати другими за криміногенністю. Рідше бандитизм здійснюють особи віком старше 55 років (у середньому 1 особа на рік і 5% від загальної кількості осіб, які здійснюють бандитизм) та неповнолітні, загалом це не впливає на кримінологічну характеристику особистості цієї категорії злочинців.

Встановлено, що бандитизм здійснюють особи, які не мають базової вищої освіти (82,3%), тобто вони характерні для слабоосвічених, слаборозвинених, малокультурних людей. З огляду на триваючу фінансово-економічну кризу та зростання рівня безробіття в багатьох сферах національної економіки такі особи, безсумнівно, стикаються з труднощами у працевлаштуванні, що спонукає їх до злочинів.

Ми вважаємо, що високий відсоток неробітних, які вчинили бандитизм, можна пояснити їхнім низьким освітнім та культурним рівнем. Тому правоохоронні органи, щоб запобігти бандитизму, можуть передбачити високу ймовірність скоєння злочинів особами з низьким рівнем освіти, які не займаються суспільно корисною роботою, ухиляються від навчання.

Ключові слова: бандитизм, запобігання, кримінологічна характеристика, особа злочинця, банда.

Zhyvova Yu. V. Socio-demographic features of criminological characteristics of a person who commits banditry in Ukraine

The article considers some aspects of socio-demographic characteristics of criminological characteristics of a person committing banditry in Ukraine. Specific groups of perpetrators of banditry have been identified by sex, age, level of education, social status, place of residence and the like. The signs were identified and made it possible to form the basis of a criminological portrait of the perpetrator of banditry for the application of preventive measures against them.

The prevention of banditry is possible only if the identity of the perpetrator is carefully studied, since it is the carrier of the causes of the crime and the key element in the mechanism of criminal behavior. Clearly, in order to increase the effectiveness of crime prevention, it is necessary to identify the main characteristics and characteristics of the perpetrators of crimes within the gang, as well as the availability of complete and reliable information about their characteristics.

It is recognized that there is a close connection between the system of social values of the person, the psychological characteristics of the person and criminal behavior, which is determined by the interaction of people, the differences in their place and role in specific social structures, in the social situation. According to him, the identity of the offender is characterized by a combination of socio-demographic, moral, psychological and criminal-legal properties and qualities. In addition, some socio-demographic features (gender, social status) influence the motive, nature and mode of assault.

As the study showed, compared to men, the behavior of women is characterized by significantly less criminogenicity. We have found that over the past five years, only 7 women have been reported suspected of committing banditry, representing 3.1 per cent of the total number of perpetrators of banditry. The results of the study showed that banditry is mainly committed by persons of mature age 18-28 years old, who account for 33%. Groups aged 29-39 years and 40-54 years, which accounted for 21.6 per cent and 9.3 per cent of all identified perpetrators of banditry, respectively, should be recognized as second in criminogenicity. Less often banditry is committed by persons over 55 years of age (on average 1 person per year and 5% of the total number of persons who commit banditry) and minors, in general, does not affect the criminological characteristic of the personality of this category of criminals.

It is established that banditry is committed by persons who do not have basic higher education (82.3%), that is, they are characteristic of poorly educated, underdeveloped, low-cultural people. With the ongoing financial and economic crisis and rising unemployment rates in many areas of the national economy, such persons

undoubtedly face difficulties in finding employment, which encourages them to commit crimes.

We believe that the high percentage of non-workers who commit banditry can be explained by their low educational and cultural level. Therefore, law enforcement agencies, in order to prevent banditry, can predict a high probability of crimes being committed by persons with a low level of education who are not engaged in socially useful work, evade study.

Key words: *banditry, prevention, criminological characterization, identity of criminal, gang.*

Постановка проблеми. Організована злочинність корисливо-насильницького спрямування нині є однією з найбільших загроз для системи внутрішньої безпеки, життя та здоров'я, майна громадян нашої держави.

За даними Генеральної прокуратури України, у 2019 році за бандитизм (ст. 257 КК України) було відкрито 15 кримінальних проваджень (2018 р. – 30; 2017 р. – 30; 2016 р. – 18; 2015 р. – 17) [1]. Хоча рівень розповсюдженості цього суспільно небезпечного діяння, відповідно до офіційної статистики, значно впав за останнє десятиліття, він має усі шанси відродитися з новою силою на фоні нестабільної суспільно-політичної ситуації в Україні, низького рівня соціального добробуту громадян, а також наявного на теренах нашої держави військового конфлікту, внаслідок якого збільшився та продовжується збільшуватися об'єм незаконного обігу зброї.

Запобігання бандитизму можливо лише за умови ретельного вивчення особи злочинця, оскільки саме вона є носієм причин вчинення злочину і ключовим елементом в механізмі злочинної поведінки. Очевидно, що для підвищення ефективності запобігання злочину варто виявити основні ознаки і властивості, що характеризують осіб, які вчиняють злочини у складі банди, а також наявність повної і достовірної інформації про їхні особливості.

Свого часу як вітчизняні (І.В. Іваненко [2], В.В. Голина [3], В.В. Бедриківський [4]), так і зарубіжні (Д.А. Корецький, Т.А. Пособіна [5], К.А. Краснова [6]) кримінологи у своїх працях досліджували особу, яка вчинила бандитизм. Ураховуючи теоретичну та практичну значимість результатів дослідження окреслених вчених, їхню давність, вивчення особи учасника банди зумовлює потребу її подальшого дослідження, оскільки кожного року бандитизм як різновид організованої злочинності, так і особи, яка його вчиняє набувають нових ознак і виявів.

Метою статті є вивчення кримінологічної характеристики особи, яка вчиняє бандитизм в Україні, для вирішення питання його запобігання. Для досягнення окресленої мети нашого дослідження були використані загальні кримінологічні знання про особу злочинця та емпіричні дані, отримані шляхом анкетування 196 засуджених до позбавлення волі за вчинення бандитизму, вивчені їхні особові справи, а також статистичні дані Генеральної прокуратури України.

Основний зміст статті. При всьому різноманітті підходів кримінологів вичерпним є поняття особи злочинця як сукупності соціально значимих ознак і відносин, що характеризують її як винну у вчиненні кримінального правопорушення людину з низьким соціальним рівнем самоконтролю.

Перед початком розгляду найбільш характерних рис осіб, які вчинили бандитизм, необхідно відзначити, що у кримінології склалася тенденція розглядати особу злочинця з позицій системно-структурного аналізу. Будучи, насамперед, людиною, особа злочинця має загальні ознаки (стать, вік, фах, освіту, соціальний статус тощо), а також властиві лише їй ознаки, що виражають характер і ступінь її суспільної небезпеки. Здебільшого такі ознаки поділяють на: соціально-демографічні; кримінально-правові та морально-психологічні [7, с. 27]. При цьому серед зарубіжних учених-кримінологів найбільш поширеним є виділення шести груп ознак, що характеризують особу злочинця: 1) соціально-демографічні

ознаки; 2) кримінально-правові ознаки; 3) соціальні вияви в різних сферах життєдіяльності, або соціальні зв'язки; 4) моральні властивості; 5) психологічні ознаки; 6) фізичні (біологічні) характеристики [8, с. 151].

Отже, незважаючи на усю різноманітність досліджень, більшість авторів визнає наявність тісного зв'язку між системою соціальних цінностей особистості, психологічними особливостями людини і злочинною поведінкою, що визначається під час взаємодії людей, відмінностями їхнього місця й ролі в конкретних суспільних структурах, в соціальному становищі. Відповідно, особа злочинця характеризується сукупністю соціально-демографічних, морально-психологічних і кримінально-правових властивостей і якостей. Крім того, деякі соціально-демографічні ознаки (стать, соціальне становище) надають вплив на мотив, характер і спосіб посягання.

Насамперед, проаналізуємо склад осіб, які вчинили бандитизм, за статевими та віковими ознаками. Як показало дослідження, в порівнянні з чоловіками поведінка жінок характеризується значно меншою криміногенністю. Нами встановлено, що за останні п'ять років лише 7 жінкам було повідомлено про підозру у вчиненні бандитизму, що від загальної кількості осіб, які вчинили бандитизм, складає 3,1%. При цьому з 2017 р. в Україні не зареєстровано жодного випадку вчинення жінкою бандитизму.

Вказане свідчить, що для осіб жіночої статі не характерно участь у бандах. Звісно ж, причини високої криміногенності чоловіків при здійсненні бандитизму слід шукати в характері злочинної діяльності, яка пов'язана з озброєністю, фізичним або психічним насильством, яке здатне придушити волю потерпілого. Адже бандитизм породжується насильством або є його наслідком. Однією з основних особливостей бандитизму є фізичний або психічний вплив на особу, що представляє собою інструментарій із досягнення різних кримінальних цілей особами, які вчиняють посягання у складі банд [9, с. 61].

Однією з найбільш важливих кримінологічних ознак, що характеризують особу злочинця, є його вік, який здатний помірно визначити фізичний стан і можливості особи, коло його потреб і інтересів, життєвих установок і ціннісних орієнтації, прагнень і бажань. Зі збільшенням віку відбуваються не тільки фізіологічні та психологічні зміни організму людини, але і зміни самої особи, її соціальних ролей і функцій, звичок, характеру, мотивації вчинків, реакції на різні конфліктні ситуації тощо [10, с. 163].

Результати дослідження показали, що бандитизм переважно вчиняється особами зрілого віку 18–28 років, на частку яких припадає 33%. Другими за криміногенністю слід визнати групи у віці 29–39 років та 40–54 років, на частку яких склала, відповідно, 21,6% та 9,3% з усіх виявлених осіб, що вчинили бандитизм. Рідше вчиняється бандитизм особами старше 55 років (у середньому 1 особа на рік та 5% від загальної кількості осіб, які вчинили бандитизм) та неповнолітніми, що в цілому не впливає на кримінологічну характеристику особи даної категорії злочинців.

Водночас у 2016 році було виявлено 11 осіб, які вчинили бандитизм, у віці 16–17 років, що, скоріш за все, є винятком, аніж закономірністю. Вказане підтверджується і тим, що надалі вказана вікова категорія бандитизм не вчиняла. Взагалі питома вага неповнолітніх у 2015–2019 рр. складає 13,4%, зокрема, такий високий відсоток пояснюється сплеском у 2016 році. При цьому за нашими даними протягом останніх п'яти років не було виявлено жодної банди, що складалася лише з неповнолітніх осіб. На нашу думку, це пов'язано зі специфікою способу вчинення нападів учасниками банд (найчастіше із застосуванням насильства чи погрозою його застосування, що не завжди можна здійснити реально в силу фізіологічних особливостей підлітків), а також відсутністю в неповнолітніх навичок поводження зі зброєю. Респонденти під час нашого дослідження за віком розподілись таким чином: особи віком 18–24 роки – 5,1%; 25–30 років – 23,4%; 31–35 років – 26%; 36–40 років – 22%; 41–45 років – 11,8%; 46–50 років – 7,2%; 51–55 років – 3%; 56 років та старше – 1,5%.

Кримінальна активність осіб у віці 18–28 років також стійко зменшується. Так, якщо у 2015–2017 рр. в даній віковій групі було виявлено в середньому за рік 10 осіб, то вже у 2018–2019 рр. ця цифра складає усього одну особу, тобто зменшення відбулося у 10 разів.

При цьому найбільш стабільною є вікова група 29–39 років, показник якої складає у середньому 4 особи на рік. Крім того, треба відзначити, що за останні п'ять років відбулися якісні зміни у віковій структурі злочинців, які вчиняють посягання в складі банд, в бік їхнього дорослішання.

Перевагу осіб зрілого віку серед тих, які вчинили бандитизм, можна пояснити особливостями розглянутого виду злочинів, що вимагає застосування фізичної сили під час нападу, здатність налякати жертву, навичок поводження зі зброєю. Зокрема, використання винними об'єктів властиве чоловікам, які мають навички використання зброї, його виготовлення або переробки.

Водночас різним віковим групам притаманні різні мотиви і причини вчинення злочинів. Зокрема, організаторами (лідерами) банд здебільшого стають особи старшого віку, які мали судимість, певні кримінальні навички та зв'язки зі злочинним середовищем. Таким чином, при плануванні діяльності із запобігання бандитизму правоохоронним органам варто особливо звертати увагу на проміжну вікову групу 25–49 років, саме вони є найбільш активними та мобільними у соціальному плані частиною населення.

Для повноти кримінологічної характеристики особи, яка вчинила бандитизм, варто вивчити його соціальні характеристики через інші соціально-демографічні ознаки.

Серед цих показників соціальної характеристики особи виступає рівень її освіти, що визначає соціальну цінність особи та займає особливе місце серед чинників, що здійснюють істотний вплив на розвиток особи злочинця. Рівень освіти людини тісно пов'язаний із формуванням потреб, інтересів, ціннісних орієнтацій, мотивів і цілей його діяльності, звичок, правил поведінки, способів і форм реагування на конкретні (зокрема, несприятливі) життєві ситуації, а також із характеристикою культури особи, її соціального статусу, осередку спілкування, життєвих планів і можливостей для їхньої реалізації.

Як показало дослідження, бандитизм здійснюють особи як із середнім, так і з вищим рівнем освіти. Наведені дані свідчать про те, що серед учасників банди за освітою на час вчинення кримінального правопорушення переважають особи, які мають лише початкову загальну освіту або взагалі без такої (31%). Також співвідношення осіб, які вчинили бандитизм, з повною загальною середньою та базовою загальною середньою освітою складає 23%, з професійною технічною освітою – 28,3%, з повною вищою і базовою вищою освітою – 17,7%.

При цьому в різні роки окремі групи за рівнем освіти мають кардинально різні показники. Так, якщо протягом 2015–2016 рр. кількість осіб, які вчинили бандитизм, які мають лише початкову загальну освіту або взагалі без такої, складає 35, тоді як наступні три роки не було жодної такої особи. Схожа на неї динаміка вчинення бандитизму особами з професійною технічною освітою. При цьому лише кількість осіб із повною вищою і базовою вищою освітою, які вчиняють бандитизм, більш-менш стабільно мала. Крім того, як засвідчують дані на момент вчинення бандитизму, жодна особа не навчалась, тобто не була учнем або студентом професійно-технічних закладів чи вищих навчальних закладів. За освітою респонденти розподілились таким чином: особи, що мають неповну середню освіту, – 16,4%; середню – 57,6%; середню спеціальну – 17,9%; неповну вищу – 6,1%; вищу – 1%.

Таким чином, бандитизм вчиняється особами, які не мають базової вищої освіти (82,3%), тобто характерний для малоосвічених, недостатньо розвинених, малокультурних людей. В умовах триваючої фінансово-економічної кризи і зростання рівня безробіття у таких осіб, безсумнівно, виникають складнощі з працевлаштуванням, що спонукає їх до вчинення злочинів.

Для кримінологічного дослідження особи злочинця особливе значення має аналіз його соціального положення, оскільки воно сприяє виявленню властивих особі рис. Відомо, що сім'я є важливим регулятором поведінки особи. Сімейне спілкування й турбота займають весь вільний час особи і тим самим обмежують кримінальний вплив на неї. За сімейним станом опитані поділені таким чином: одружені – 40,8%; неодружені – 47%; розлучені – 12,2%. Привертає увагу той факт, що переважна більшість опитаних бандитів (75%)

працездатного віку ніде не працювали і не навчались, хоча в більшості з них на утриманні були сім'ї. До засудження до позбавлення волі 6,1% респондентів навчались; 29,6% – працювали; 64,3% – не навчались і не працювали. Суспільно-корисною працею займалися 20% опитаних.

Цікавими є данні про відповіді на запитання стосовно головного джерела доходу до засудження. Як показало дослідження, серед осіб зазначеної категорії злочинців переважна більшість не мала постійного джерела доходу, зокрема, у 2015 р. працездатних осіб, які не працюють і не навчаються, було 75% від загальної кількості осіб, які вчинили бандитизм, у 2016 р. – 61%, у 2017 р. – 79%, у 2018–2019 рр. – близько 88%. При цьому у 2017 р. двоє осіб на момент вчинення бандитизму працювали в Національній поліції України. Водночас, починаючи з 2017 р., серед осіб, які вчинили бандитизм, відсутні безробітні.

Так, 17,4% респондентів вказали, що основним джерелом їхнього існування була незаконна, зокрема і злочинна діяльність, 12,8% користувалися власними заощадженнями, а 5,6% опитаних отримували фінансову допомогу від родичів або друзів, водночас у решти основним джерелом доходу була їхня трудова діяльність. Серед умов проживання 18% опитаних вказали на те, що вони мали все необхідне для життя, 47,4% – необхідне для базових потреб, 29% – складне фінансове становище, 5,6% надали іншу відповідь (потребував грошей, відчував соціальну несправедливість тощо).

Відомо, що незайнятість працездатної людини навчанням і працею має криміногенне значення, оскільки дає йому багато вільного часу і не дозволяє отримувати дохід легальним шляхом. Як справедливо відзначав А.Б. Сахаров, не залучена до праці людина стоїть у стороні від трудового колективу, гірше засвоює суспільні навички, важче набуває належну соціальну установку, більш схильна до індивідуалістичної ідеології [11, с. 128].

Вважаємо, що високий відсоток непрацюючих серед осіб, які вчинили бандитизм, можна пояснити їхнім низьким освітнім і культурним рівнем. Тому правоохоронні органи для запобігання бандитизму можуть спрогнозувати високу ймовірність вчинення злочинів особами з низьким рівнем освіти, не зайнятих суспільно корисною працею, ухиляються від навчання.

Іншими соціально-демографічними показниками, які характеризують осіб, які вчинили бандитизм, виступають громадянство і місце проживання. Для бандитизму в цілому характерне співпадіння місця проживання учасників банди та місць вчинення ними злочинів, як правило, в межах території однієї країни. Так, за останні п'ять років в Україні бандитизм переважно вчинявся громадянами України (81%), 5 іноземних громадян вчинили бандитизм на території України, що складає 8%. За останні п'ять років лише у 2016 р. виявлено випадки вчинення біженцями бандитизму (7 осіб). Варто також зауважити, що кожного року скорочується кількість осіб, які вчиняли напади у складі банди з міжрегіональними зв'язками, зокрема, якщо у 2015 р. виявлено 11 таких осіб, то у 2018 р. лише 2 особи, тобто їхня кількість скоротилась в 5 разів, при цьому у 2019 р. не виявлено жодної такої особи.

За місцем проживання респонденти розподілились таким чином: Дніпропетровська обл. – 9,1%; Донецька обл. – 16,2%; АР Крим України – 1,1%; Запорізька обл. – 10,1%; Кіровоградська обл. – 8,1%; Луганська обл. – 13,2%; Одеська обл. – 5,2%; Миколаївська обл. – 5%; Харківська обл. – 8,2%; Житомирська обл. – 6,2%; Тернопільська обл. – 2,5%; м. Київ – 2,1%; Полтавська обл. – 3,4%; Вінницька обл. – 1,8%; Львівська обл. – 2,8%; Херсонська обл. – 1,9%; Черкаська обл. – 2,6%; Чернівецька обл. – 2,5%; Чернігівська обл. – 2,5%. При цьому більшість є громадянами України і лише 2,5% – громадяни іноземних держав.

Висновки. Особи, які вчинили злочин, передбачений ст. 257 КК України, мають безліч загальних властивостей і ознак. Таким особам, як правило, властиві істотні ознаки соціально-правової та морально-психологічної деформації. Цілком очевидно, що без глибокого вивчення кримінологічної характеристики цих осіб неможливо окреслити заходи, спрямовані на запобігання вчинення ними злочинів, а також ресоціалізації засуджених за бандитизм.

Список використаних джерел:

1. Про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розслідування. Генеральна прокуратура України: вебсайт. URL : https://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=113897&libid=100820&c=edit&_c=fo (дата звернення: 21.02.2020).
2. Іваненко І.В. Бандитизм: кримінологічне та кримінально-правове дослідження : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Одеса, 2003. 248 с.
3. Голіна В.В. Кримінологічні та кримінально-правові проблеми боротьби з бандитизмом: соціально-правове і кримінологічне дослідження : монографія. Харків : Регіон-інформ, 2004. 210 с.
4. Бедриківський В.В. Кримінологічна характеристика та заходи запобігання бандитизму : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Київ, 2010. 235 с.
5. Корецький Д.А., Пособина Т.А. Современный бандитизм: криминологическая характеристика и меры предупреждения. Санкт-Петербург : Изд-во «Юридический центр Пресс», 2004. 241 с.
6. Краснова К.А. Предупреждение бандитизма: уголовно-правовой и криминологический аспекты : дисс. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Москва, 2011. 223 с.
7. Кримінологія : навчальний посібник. / Т.В. Корнякова, Н.С. Юзікова. Дніпро : ЛПРА, 2017. 136 с.
8. Криминология : учебник / под общ. ред. А.И. Долговой. 3-е изд., перераб. и доп. Москва, 2012. 384 с.
9. Маторина Ю.Н., Мордовец А.А., Осипов В.А. Уголовная ответственность за бандитизм: учебное пособие. Москва, 2009. 66 с.
10. Ковтун О.О., Поветкіна А.А. Біологічний вік, як інтегральний показник функціонального стану людини. *Актуальні проблеми фізичного виховання і спорту в сучасних умовах* : матер. І Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпропетровськ, 15 квіт. 2015 р.); редкол.: В. А. Ніколенко (відп. ред.) та ін. Дніпропетровськ, Дніпропетр. нац. ун-т ім. О. Гончара, 2015. С. 162–164.
11. Сахаров А.Б. О личности преступника и причинах преступности в СССР. Москва 1961. 279 с.

ЛЕВКІВСЬКА В. М.,
студентка І курсу магістратури
(Інститут права
Київського національного
університету імені Тараса Шевченка)

УДК 347.9(477)
DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2020.5.27>

**РОЛЬ ВЕРХОВНОГО СУДУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЄДНОСТІ
СУДОВОЇ ПРАКТИКИ З ПИТАНЬ ПІДСУДНОСТІ СПРАВ
ВИЩОМУ АНТИКОРУПЦІЙНОМУ СУДУ УКРАЇНИ**

Зв'язок кримінального покарання з легітимізованим державою примусом, спрямованим на суттєве обмеження громадянських прав особи, зокрема обмеження свободи та волі, демонструє потребу дотримання всіх без винятку вимог процесуального законодавства учасниками кримінального процесу з метою

